

Lausunto

22.04.2022

Asia: VN/16579/2021

Lausuntopyyntö HE:stä laeiksi eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Lääkäriliitto pitää välttämättömänä, että paperittomien henkilöiden terveydenhuolto saatetaan vastaamaan kansainvälisten ihmis- ja perusoikeussopimusten vaatimuksia. Tämän vuoksi esitys on erittäin tervetullut ja toivomme, että se viedään eteenpäin ja hyväksytään mahdollisimman pian.

Esityksen mukainen henkilöllinen soveltamisala on kannatettava ja näkemyksemme mukaan on hyvä, että se kattaa myös ne EU/ETA-maiden kansalaiset, jotka eivät kuulu oman maansa sosiaaliturvajärjestelmään tai joilla ei ole kotikuntaa Suomessa. Erityisen kannatettavaa on terveyspalveluiden antaminen alaikäisille samassa laajuudessa kuin Suomessa asuville. Hoito-oikeuden laajuus ja välttämättömäksi arvioitava hoito on esityksen perusteluissa kerrottu ymmärrettävästi. Kaiken kattavaa listausta ei ole mahdollista lakipykälissä tai perusteluissa tehdä, vaan oletetun oleskeluajan aikana välttämättömäksi katsottava hoito määräytyy lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemän arvion perusteella.

Ehdotettu kustannusten vastuunjako on oikeasuuntainen. Kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, että esitysluonnoksen mukaan paperittomalta tai paperittoman kaltaisessa asemassa olevalta henkilöltä voitaisiin periä suuruudeltaan palvelun tuotantokustannuksia vastaava maksu. Kun kysymys on haavoittuvassa asemassa olevasta ihmisryhmästä, hoidon kustannukset voivat olla yksilön näkökulmasta kohtuuttoman suuret ja estää oikea-aikaisen hoitoon hakeutumisen. Tämän vuoksi kynnys luopua todellisten kustannusten perimisestä potilaalta itseltään pitäisi olla matala. Tulisi myös harkita sitä, olisiko perimisestä aiheutuvat hallinnolliset kustannukset huomioon ottaen parempi ratkaisu säätää paperittomilta perittäväksi vain asiakasmaksulainsäädännön mukaiset asiakasmaksut.

Kattelus Mervi
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund